

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียน

แกนนำและโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม จังหวัดลพบุรี*

Participation of Basic Education Boards and in the Inclusive Pilot-Project Schools' Administration and Schools in Network Special Education in Lop Buri Province

¹อภิสรร์ ภาชนะวรรณ และ ²เสริมทรัพย์ วรปัญญา

¹Apison Pachanavon and ²Sermsap Vorapanya

¹มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ²มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

¹St. John's University, Thailand.

²Thepsatri Rajabhat University, Thailand.

¹Corresponding Author's E-mail: ap_pra2009@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำ และโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี และ 2) พัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำ และโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนแกนนำ และโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี ปีการศึกษา 2563 รวม 22 คน เลือกกลุ่มเป้าหมายแบบ สโนว์บอล (Snow Ball) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก และการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้ามามีส่วนร่วมมี 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีตำแหน่งทางสังคม กลุ่มที่สนใจ (จิตอาสา) กลุ่มที่ถูกชักจูงหรือชักชวน และกลุ่มที่เป็นผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีส่วนร่วมในด้านต่างๆ ดังนี้ ด้านนักเรียน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านเครื่องมือ พบว่าการมีส่วนร่วมยังไม่มากนัก ในขณะที่ด้านสภาพแวดล้อม พบว่าส่วนใหญ่มีส่วนร่วม และ 2) แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำ และโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม จังหวัดลพบุรี มี 2 แนวทางได้แก่ แนวทางที่หนึ่ง หน่วยงานต้นสังกัดต้องลดภาระงานของครูและผู้บริหารลง และ แนวทางที่สอง หน่วยงานต้นสังกัดต้องเร่งงบประมาณเพื่อพัฒนา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรวม ให้มากขึ้น

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม; กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน; โรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม

Abstract

These objectives of this research article were 1) to examine the administrative participation of Basic Education Boards in inclusive pilot-project schools and schools in Special Education Network in Lop Buri Province; and 2) to develop guidelines for the administrative participation of Basic Education Boards in inclusive pilot-project schools and schools in Special Education Network in Lop Buri Province. Is qualitative research. In this research, key informants, selected by snowball sampling, comprised 22 chairs of Basic Education Boards, and committee members of inclusive pilot-project schools and schools in Special Education Network in Lop Buri Province, during the academic year 2020. The research instrument for data collection included questions used for in-depth interviews. Content analysis was used to summarize the essence of the in-depth interviews.

The research results were as follows: 1) There were 4 groups of participatory Basic Education Boards namely: a group with certain social status in society, a persuaded group, and a group of parents of students with special needs. All these groups participated less in the following aspects: the students' aspect, the teaching and learning aspect, and the aspect involving instruments. However, they participated greatly in the environmental aspect. 2) There were 2 guidelines for the administrative participation of Basic Education Boards in inclusive pilot-project schools and schools in Special Education Network as follows: The 1st guideline: the respective affiliating department should reduce administrators and teachers' workload. The 2nd guideline: the respective affiliating department needs to allocate budget for the development of Basic Education Boards, parents and individuals involved.

Keywords: participation; Basic Education Board; inclusive pilot-project schools' administration

บทนำ

การศึกษาขั้นพื้นฐานนับว่าเป็นหัวใจสำคัญของระบบการศึกษาของชาติ ถ้าการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพ ย่อมจะส่งผลต่อคุณภาพของประชากรทั้งชาติเช่นกัน (The National Education Act of B.E 2542 and Amendments in B.E 2545 (2nd Edition) and Amendments in B.E 2553 (3rd Edition), 2010) ในมาตรา 10 ได้กำหนดหลักการจัดการศึกษาให้สังคมมีส่วนร่วมโดยมีการกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีส่วนร่วมในการจัด

การศึกษา ให้สามารถบริจาคทรัพย์สินและทรัพยากรอื่นให้แก่สถานศึกษาและมีส่วนรับค่าใช้จ่ายทางการศึกษาตามความเหมาะสมและความจำเป็น ทั้งนี้ให้รัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งเสริมและให้แรงจูงใจในการระดมทรัพยากรดังกล่าวโดยการสนับสนุนและใช้มาตรการลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีตามความเหมาะสมถึงอย่างไรก็ตาม Sanwisad (2012) กล่าวว่า แม้ว่าจะมีการกำหนดนโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทางการศึกษาอย่างชัดเจนต่อเนื่อง แต่จากการประเมินผลของพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า ภาคส่วนต่างๆ ยังเข้ามามีส่วนร่วมทางการศึกษาน้อยมาก ภาครัฐยังคงรับภาระเป็นส่วนใหญ่ โดยรายจ่ายด้านการศึกษามาจากภาครัฐ ขณะที่ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสัดส่วนน้อยมากในส่วนของบทบาทการเข้ามามีส่วนร่วม ยังเป็นการร่วมจัดและสนับสนุนการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ แต่การเข้ามามีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย ตัดสินใจ กำกับ ติดตามและตรวจสอบยังมีน้อย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องเร่งรัด ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริมให้สถานศึกษาในเขตพื้นที่ให้ปฏิบัติตามนโยบาย โดยการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการการบริหาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรี มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 228 โรงเรียน โรงเรียน มีนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ จำนวนทั้งสิ้น 169 โรงเรียน มีนโยบายให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เข้ามามีส่วนร่วมส่งเสริมสนับสนุน โรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวมตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดให้ 1 อำเภอมีโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม 1 โรงเรียน เนื่องจากจังหวัดลพบุรี มี 11 อำเภอดังนั้น จึงมีโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม จำนวน 11 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต 1 จำนวน 4 โรงเรียน เขต 2 จำนวน 7 โรงเรียน ส่วนใหญ่โรงเรียนเหล่านี้ ตั้งอยู่ในชนบทที่ขาดแคลน ได้รับการจัดสรรเงินงบประมาณในการสนับสนุนการจัดการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษน้อย (The Office of Evaluation Regional 4th, 2005) แต่มีการจัดการศึกษา ตามแนวคิดของโครงสร้างซีท SEAT (Chollatanon, 2003) ซึ่งเป็นนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission, 2005) มีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านนักเรียน (S: Students) หมายถึง นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ และนักเรียนทั่วไปที่อยู่ในโรงเรียนเรียนรวม 2) ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment) หมายถึง สภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น สภาพแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment) และบุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและนอกโรงเรียน เช่น ผู้บริหาร ครูการศึกษาพิเศษ ครูทั่วไป นักการภารโรง พ่อแม่ ผู้ปกครอง นักกายภาพบำบัด นักแก้ไขการพูดและภาษา แพทย์เฉพาะทาง นักสังคมสงเคราะห์ 3) กิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) หมายถึง การบริหารจัดการหลักสูตรซึ่งรวมถึงการใช้ การปรับ และการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเป็นบุคคล กระบวนการเรียนการสอน การตรวจสอบ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) การดำเนินการสอน เทคนิคการสอน การวัดประเมินผลและการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การประกันคุณภาพ การรับนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องเข้าเรียน การจัดตารางเรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน และ 4) ด้านเครื่องมือ (T: Tools) ได้แก่ นโยบาย งบประมาณ

สิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกที่ช่วยเด็กในการสื่อสาร การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การเข้าถึงสถานที่ สื่อ บริการความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ โดยผู้วิจัยใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) ที่ชุมชนมีบทบาทหลัก (Community Control SBM) เป็นกระบวนการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยให้คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนมีส่วนร่วมในการมีส่วนร่วมมากที่สุด ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนเป็นประธาน คณะกรรมการ โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นกรรมการและเลขานุการ (Boonprasert, 2003) การจัดการบริหารจัดการดังกล่าว ทำให้พบปัญหาการจัดการเรียนรวมที่ต้องจัดให้บริการกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษตามพระราชบัญญัติการศึกษาพิเศษ ขาดคุณภาพ และขาดความเหมาะสม แต่ถึงอย่างไรก็ตาม โรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวมเหล่านั้นยังโชคดีที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชน ในหมู่บ้าน มีผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้ปกครองนักเรียน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศิษย์เก่าของสถานศึกษา พระภิกษุสงฆ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และองค์กรศาสนาอื่น เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุน ส่งเสริม ช่วยเหลือในด้านงบประมาณอยู่บ้าง แต่ยังขาดการเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ Sanwisad (2012) ที่สรุปไว้ว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนเป็นเรื่องของการบริจาคเงินและวัสดุสิ่งของมีมากกว่าการมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมร่วมควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของสถานศึกษาและยังสอดคล้องกับนักการศึกษา เช่น Kamphaengkaeo (2004); Pakotang (2006); Mangkang (2006); iboonrangsun (2007) ได้กล่าวถึงปัญหาการมีส่วนร่วม ว่าเกิดจากสาเหตุหลายประการซึ่งสามารถสรุปได้สี่ประการดังนี้ ประการแรก ทักษะคติของผู้บริหารและครูที่มองว่าชุมชนมีความรู้ น้อย สถานศึกษาจึงไม่เอาใจใส่ที่จะถามความเห็น ดังนั้นสถานศึกษาจึงเป็นผู้กำหนดสิ่งที่จะทำและวิธีดำเนินการเอง ประการที่สอง ลักษณะของความเป็นราชการของผู้บริหารและครูทำให้สถานศึกษาแปลกแยกจากชุมชน ครูไม่เอาใจใส่ที่จะสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และไม่เห็นความสำคัญของการสร้างความคุ้นเคยกับชุมชน ชุมชนจึงไม่กล้าเข้ามาทำความสนทนาคู่กันกับครู ผู้บริหารและครูจึงไม่ทราบว่าบุคคลในชุมชนคนใดมีความรู้ ความสามารถ ประการที่สาม สถานศึกษาขาดแนวความคิดที่เหมาะสมในการทำงานร่วมกับชุมชน หวังเพียงที่จะให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนด้านทรัพยากรเพียงฝ่ายเดียว โดยสถานศึกษาไม่คิดที่จะทำในสิ่งที่จะเป็นการช่วยพัฒนาชุมชนด้านอื่นที่นอกเหนือไปจากการให้การศึกษาแก่บุตรหลานของประชาชนในชุมชน และประการที่สี่ ผู้บริหารสถานศึกษาทำงานโดยยึดความคิดของตนเองเป็นหลักชุมชนจึงไม่กล้าเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มศักยภาพ ชุมชนจึงมีความรู้สึกรว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของโรงเรียนฝ่ายเดียว การมีส่วนร่วมของชุมชนที่มีต่อโรงเรียน จึงเป็นการเข้ามาเกี่ยวข้องและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเท่านั้น การจัดการศึกษาในชุมชนจึงไม่สามารถสนองความต้องการของชุมชนได้แม้ว่าจะมีความพยายามที่จะให้โรงเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ในทางปฏิบัติยังคงมีปัญหาเพราะชุมชนยังมีแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน

จากการศึกษางานวิจัย และแนวคิดในเบื้องต้น ผู้วิจัยเห็นว่า แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ สามารถที่จะนำมาใช้ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำ

การจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษา รวมทั้งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกันเพื่อควมมีประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาโดยรวม ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำ และโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำและโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำ และโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี เป็นการวิจัยเชิงเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัย ศึกษาเอกสารงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำและโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี และศึกษาผลการประเมินโรงเรียนแกนนำเพื่อรับการคัดเลือกตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนต้นแบบของหน่วยงานต้นสังกัด เป็นโรงเรียนที่ได้รับการยอมรับของชุมชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี ในจังหวัด ลพบุรีจำนวน 11 แห่ง ที่ไม่ใช่โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำและโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี พบสภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดลพบุรีมี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านนักเรียน (S: Students)ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment) กิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) และด้านเครื่องมือ (T: Tools) แล้ว นำผลการศึกษามาสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview)

ขั้นตอนที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 ผ่านการหาคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน และมีความเห็นว่าเครื่องมือมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และมีความเหมาะสมในการใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

ขั้นตอนที่ 3 กลุ่มเป้าหมาย ที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากโรงเรียนแกนนำ และโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ที่ผ่านเกณฑ์การคัดเลือก จากหน่วยงานต้นสังกัด และแต่งตั้งให้เป็นให้เป็นโรงเรียนแกนนำและโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี จำนวน 126 โรงเรียน โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มเป้าหมาย แบบ สโนว์บอล (Snow Ball) จำนวน 22 โรงเรียน รวม 22 คน

ขั้นตอนที่ 4 ผู้วิจัยสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ด้วยตัวเอง โดยวิธีการสังเกตและจดบันทึก (Observation and Field-Note) และขออนุญาตบันทึกเสียงผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา สรุปสาระสำคัญเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำและโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี จากการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผู้วิจัยพบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เข้ามามีส่วนร่วมมี 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่หนึ่ง เข้ามามีส่วนร่วมโดยมีตำแหน่งทางสังคม ทั้งในอดีต และปัจจุบัน เช่น อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้บริหารบริษัทเอกชน องค์กรเอกชน กลุ่มที่สอง เข้ามามีส่วนร่วมด้วยความสมัครใจ (จิตอาสา) กลุ่มที่สาม เข้ามามีส่วนร่วมโดยการถูกชักจูงหรือชักชวน และกลุ่มที่สี่ เป็นผู้ปกครองนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ดังจะพบว่ามีส่วนร่วมใน 4 ด้าน ได้แก่

ด้านนักเรียน (S: Students) พบว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำและโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี มีจำนวนน้อย ผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 20 คน จาก 22 คน ได้อธิบายตรงกันว่ากรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะเข้าร่วมด้านส่งเสริม สนับสนุนการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและการวิจัยด้านส่งเสริม สนับสนุนการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการรับประเมินจากภายนอกด้านส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาด้านส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคลและองค์กรต่างๆ จำนวนน้อย แต่ถ้าเป็นการจัดประชุม เพื่อชี้แจงการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียนจะมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมจำนวนมาก

ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment) พบว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำและโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี มีจำนวนมาก ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 22 คน ได้อธิบายตรงกันว่า ในด้านส่งเสริม สนับสนุนการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะเข้าร่วมด้วยความสมัครใจโดยเป็นอาสาสมัคร และชักชวนเพื่อน ๆ เข้าร่วมกิจกรรม ส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนา อาคาร สถานที่ จำนวนมาก เช่น ช่วยแรงงานในการปรับปรุงอาคาร ปรับปรุงห้องเรียน ทางลาด ห้องน้ำสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ช่วยวัสดุอุปกรณ์ บริจาคสิ่งของที่มีในท้องถิ่น เงิน และช่วยอาหาร เป็นต้น

กิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) พบว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำและโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี มีจำนวนน้อย ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 22 คน ได้อธิบายตรงกันว่า ส่วนใหญ่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขาดการส่งเสริมสนับสนุน ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและการวิจัย ด้านการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการรับประเมินจากภายนอก

ด้านสนับสนุนให้สถานศึกษาร่วมมือกับบุคคลและองค์กรต่างๆ ทั้งนี้เนื่องจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ส่งผลให้มีผู้เข้าร่วมจำนวนน้อย อยากให้ ผู้มีบทบาทเกี่ยวข้อง ทาบทาม ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเข้ามาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเช่น อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน อดีตครูผู้สอน และข้าราชการบำนาญ ที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมภายในและ ภายนอกห้องเรียน เคยมีประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับการพัฒนา ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ซึ่งประกอบด้วย กระบวนการเรียนการสอน การตรวจสอบ การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) การดำเนินการสอน เทคนิคการสอน การวัดประเมินผล และการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน การจัดตารางเรียน การบริหารจัดการชั้นเรียน จากการวิเคราะห์พบว่า มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม ระดับที่ 1 ได้แก่ ระดับร่วมวางแผนตัดสินใจ เท่านั้น

ด้านเครื่องมือ (T: Tools) พบว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำและโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรี มีจำนวนน้อย ผู้ให้สัมภาษณ์ทั้ง 22 คน ได้อธิบายตรงกันว่า ด้านส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่วนใหญ่เข้าร่วมโดยตำแหน่ง หน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้นำองค์กรเอกชนในท้องถิ่นที่มี ความรู้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการเรียนรวม และมีงบประมาณสนับสนุนส่วนคณะกรรมการที่เป็นประชาชนโดยทั่วไปจะไม่เข้ามามีส่วนร่วม

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำและโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรีการจัดการเรียนรวม จังหวัดลพบุรี ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 แนวทางได้แก่

แนวทางการพัฒนาที่ 1 หน่วยงานต้นสังกัดต้องลดภาระงานของครูและผู้บริหารที่เพิ่มขึ้น จากการประเมินในระดับต่างๆ ความเร่งด่วนของระบบราชการ ความเร่งด่วนของงานที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนหรืองานที่เข้ามาจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ลงเพื่อจะได้นำเวลามาเพิ่มในการดูแลการจัดการเรียนรวมให้มากขึ้น

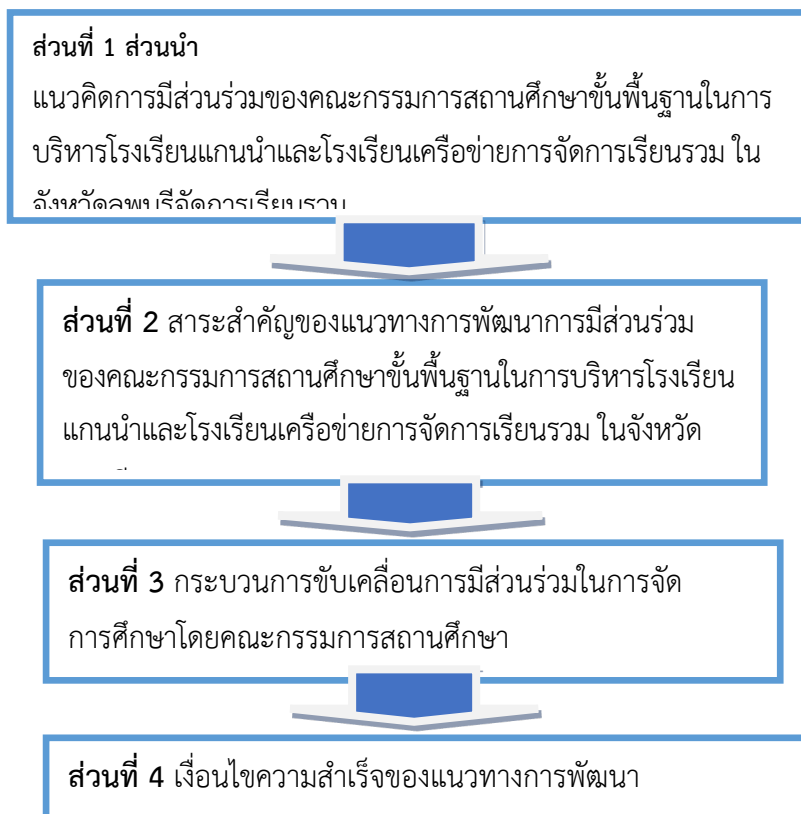
แนวทางการพัฒนาที่ 2 หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาต้องเร่งจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง เรื่องการจัดการเรียนรวม และต้องสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ความเป็นกันเอง ความเป็นพี่เป็นน้อง กับผู้เกี่ยวข้องดังกล่าว เนื่องจากผู้วิจัยพบว่า ผู้ปกครองยังเกรงใจครู และไม่กล้าแสดงออกทางการศึกษา ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาในเรื่องเวลาว่างไม่ตรงกัน การเดินทางก็เป็นอุปสรรค สำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน และ ความรู้สึกหรือทัศนคติของผู้ปกครองบางส่วนที่มองว่าเป็นเรื่องเฉพาะของทางราชการที่ไม่สามารถเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือมีส่วนร่วมได้ เนื่องจากมีความรู้ความสามารถไม่เพียงพอ อีกทั้งยังคิดว่าการศึกษาเป็นงานของ ผู้บริหาร ของครู ถ้าเข้ามาแทรกแซงมากจะไม่เหมาะสม ผู้ปกครองบางคนคิดว่าการสอนเป็นหน้าที่ของครูไม่ใช่หน้าที่ของ

ผู้ปกครอง หรือบางครั้งผู้ปกครองบางคน มีเจตคติไม่ดีต่อผู้บริหาร และครูบางคน จึงทำให้ขาดความร่วมมือในกิจกรรมของโรงเรียนไปด้วย

องค์ความรู้ใหม่

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำ และโรงเรียนเครือข่ายการจัดการเรียนรวม ในจังหวัดลพบุรีการจัดการเรียนรวม จังหวัดลพบุรี

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ใหม่

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ส่วนนำ แนวคิดการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม ส่วนที่ 2 สาระสำคัญของแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม ส่วนที่ 3 กระบวนการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาและส่วนที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จของการพัฒนา

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ด้านนักเรียน (S: Students) การเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม มีจำนวนน้อยจากการให้การสัมภาษณ์ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 20 คนจาก 22 คน ได้อธิบายตรงกันว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะเข้าร่วมด้วยความสมัครใจหรืออาสาสมัคร หรือการชักชวน ทั้งนี้เพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไม่เคยได้รับการพัฒนา ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการเรียนรวม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่จะคิดเพียงว่าเป็นเวอร์กรรมที่สร้างมาตั้งแต่ชาติก่อน พ่อแม่พี่น้องตระกูลนี้ เป็นแบบนี้ทั้งหมด ประกอบกับ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังขาดความชัดเจนในเรื่องบทบาทหน้าที่ของตนเอง ส่วนมากมักจะได้รับการทาบทามให้เข้ามาทำหน้าที่เพราะเห็นว่ามีคนให้ความเคารพนับถือ จึงทำให้ผู้ที่มาปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ และยังไม่ค่อยมีความรู้และความเข้าใจทางด้านทักษะในการปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งส่วนมากยังคิดว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา เพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับงานวิจัยของ Faknud (2016) ที่ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดส. น. ก. งานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ได้สรุปไว้ว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานยังขาดความชัดเจนในเรื่องบทบาทหน้าที่ของตนเอง ส่วนมากมักจะได้รับการร้องขอจากสถานศึกษามากกว่าการที่มีการคัดเลือกหรือได้รับการคัดสรรจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างแท้จริง จึงทำให้ผู้ที่มาปฏิบัติหน้าที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขาดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติหน้าที่ และยังไม่ค่อยมีความรู้และความเข้าใจทางด้านทักษะในการปฏิบัติงานร่วมกัน ซึ่งส่วนมากยังคิดว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา เพียงอย่างเดียว จึงไม่ค่อยให้ความสนใจและในส่วนของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นเพียงที่ปรึกษาหรือผู้ปฏิบัติตามการร้องขอจากสถานศึกษา และส่วนมากผู้ที่จะมาเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดและเข้าใจว่าการที่เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา มีภาระงานมาก ไม่มีค่าตอบแทน จึงไม่ค่อยให้ความร่วมมือ และไม่มาเข้าร่วมประชุม จึงทำให้การประชุมขาดความพร้อมเพรียงและการแก้ไขปัญหาจึงไม่ค่อยได้แนวทางที่ดี (The National Education Act of B.E 2542 and Amendments in B.E 2545 (2nd Edition) and Amendments in B.E 2553 (3rd Edition), 2010) และยังสอดคล้องกับ Vorapanya and Pachanavon (2019) ที่ทำวิจัย เรื่องนโยบายสู่การปฏิบัติงานในโรงเรียนเรียนรวม จังหวัดลพบุรี พบว่า คนในชุมชนส่วนหนึ่งคิดว่าที่ลูกหลานเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นเพราะเวอร์กรรมที่พ่อแม่สร้างไว้แต่ชาติปางก่อน จึงทำให้มีบุตรหลานเป็นเช่นนี้

ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment) พบว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม มีจำนวนมาก จากการให้การสัมภาษณ์ทั้ง 22 คน ได้อธิบายตรงกันว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะเข้าร่วมด้วยความสมัครใจหรืออาสาสมัคร หรือการชักชวน ส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนา อาคาร สถานที่ เช่น ช่วยแรงงานในการปรับปรุงอาคาร ปรับปรุงห้องเรียน ช่วยวัสดุอุปกรณ์ บริจาคสิ่งของที่มีในท้องถิ่น เงิน และช่วยอาหาร ทั้งนี้เพราะว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่ จะประกอบอาชีพค้าขาย ทำไร่ทำสวน และรับจ้าง

ทั่วไปมีรายได้น้อย พอมี พอใช้ แต่ไม่พอที่จะบริจาค ส่วนใหญ่ที่เข้ามามีส่วนร่วมก็จะช่วย โรงเรียนเป็น วัสดุ อุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่น และพวกอาหารที่หาได้ในท้องถิ่น และแรงงานเป็นส่วนใหญ่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Vorapanya and Pachanavon (2019); Chatrag (2015) ได้อธิบายไว้ว่า ทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองนักเรียน ส่วนมากมีรายได้น้อย จึงช่วยเหลือโรงเรียนได้เพียงแรงงานในการพัฒนา โรงเรียนเท่านั้น

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) พบว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม จะมีจำนวนน้อยมาก สอดคล้องกับ ผู้ให้การสัมภาษณ์ทั้ง 22 คน ได้อธิบายตรงกันว่า หน่วยงานต้นสังกัดมีการกำหนดนโยบายส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนทางการศึกษาอย่างชัดเจน ต่อเนื่องซึ่ง แต่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่ จะขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ส่งผลให้ผู้เข้าร่วม จำนวนน้อย จากการประเมินผลของพัฒนาการศึกษาที่ผ่านมา Pakotang (2006) พบว่า ทุกภาคส่วน เข้ามามี ส่วนร่วม ในการจัดการศึกษา น้อยมาก และ ผู้ให้การสัมภาษณ์ทั้ง 15 คน ยังมีความเห็นเพิ่มเติมว่า อยากให้ ประธานกรรมการ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ ผู้มีบทบาทเกี่ยวข้อง ทาบตาม ผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจให้เข้ามา เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน Wiboonrangsun (2007) เช่น อดีตผู้อำนวยการโรงเรียน อดีตครูผู้สอน และข้าราชการบำนาญ ที่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมภายในและ ภายนอกห้องเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนกลุ่มดังกล่าวจะได้มีโอกาสได้รับการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ เช่น การจัดทำแผนการจัดการ ศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) การจัดทำแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) การดำเนินการสอน เทคนิคการสอน การวัดประเมินผล และการรายงานความก้าวหน้าของนักเรียน ได้เต็มตามศักยภาพ

ด้านเครื่องมือ (T: Tools) พบว่าการเข้ามามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวมมีจำนวนน้อย จากการให้สัมภาษณ์ทั้ง 22 คน ได้อธิบาย ตรงกันว่ามีผู้เข้าร่วมจะมีจำนวนน้อย เพราะส่วนใหญ่จะเข้าร่วมโดยตำแหน่ง หน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เช่นนายก องค์การบริหารส่วนตำบล กำนัน ผู้นำองค์กรเอกชนในท้องถิ่นที่มี ความรู้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ เพื่อใช้ในการบริหารจัดการเรียนรวม และมีงบประมาณสนับสนุนส่วนคณะกรรมการที่เป็น ประชาชนโดยทั่วไปจะไม่เข้ามามีส่วนร่วม สอดคล้องกับ Kamphaengkao (2004) กล่าวไว้ว่า ผู้บริหาร สถานศึกษาทำงานโดยยึดความคิดของตนเองเป็นหลัก ชุมชนจึงไม่กล้าเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มศักยภาพ ชุมชนจึงมีความรู้สึกว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของโรงเรียนฝ่ายเดียว การมีส่วนร่วมของชุมชน ที่มีต่อ โรงเรียน จึงเป็นการเข้ามาเกี่ยวข้องและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเท่านั้น การจัดการศึกษาในชุมชนจึง ไม่สามารถสนองความต้องการของชุมชนได้แม้ว่าจะมีความพยายามที่จะให้โรงเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมกัน ในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน แต่ในทางปฏิบัติยังคงมีปัญหาเพราะชุมชนยังมีแนวคิดเรื่องการมีส่วนร่วมใน การจัดการศึกษาที่แตกต่างกัน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 แนวทางที่ 1 หน่วยงานต้นสังกัดต้องลดภาระงานผู้บริหารและ ของครูที่เพิ่มขึ้น จากการประเมินในระดับต่างๆ ลง จากการให้สัมภาษณ์ทั้ง 22 คน ได้พูดตรงกันว่า “ผู้บริหารและครูบ่นให้ฟังทุกครั้งที่มาประชุมว่า มีภาระงานมากมาย มีโครงการมาก ต้องเตรียมประเมิน ไหน

ต้องสอน ต้องไปประชุม ไปอบรม ต้องหอบงานไปทำที่บ้าน”ผู้วิจัยยังพบว่า มีโครงการจำนวนมากจริง ๆ เช่นโครงการโรงเรียนประชารัฐ โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โครงการบ้านนักวิทยาศาสตร์น้อย โครงการสามัคคีสัมพันธ์สานฝันห้องเรียนกีฬาโครงการติดตามผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน 'ข้อมูลและสารสนเทศ พร้อมใช้' โครงการห้องเรียนกีฬา โครงการเด็กไทยพูดอังกฤษได้ (English for All) โครงการห้องเรียนอาชีพ หน่วยงานต้นสังกัดต้องลดความเร่งด่วนของงานที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผน หรืองานที่สั่งการจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลง เพื่อจะได้นำเวลาเพิ่มในการดูแลการจัดการเรียนรวมให้มากขึ้น สอดคล้องกับ Sanwisad (2012) สรุปได้ว่า อุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ภาระงานของครู และผู้บริหารที่มากเกินไป เช่น การประเมินในระดับต่าง ๆ การคัดเลือกเป็นโรงเรียนดีประจำตำบล ทำให้ต้องใช้งบประมาณเพิ่มขึ้น และความเร่งด่วนของระบบราชการเกิดจากความจำเป็นเร่งด่วนของงาน ที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามแผนหรืองานที่เข้ามาจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

และแนวทางที่ 2 หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาต้องเร่งจัดหางบประมาณ และหาบุคลากร เพื่อให้การพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พัฒนาผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง เรื่องการจัดการเรียนรวม ดังนั้น หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษา ต้องมีนโยบายที่เอื้อต่อการขอความร่วมมือจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางด้าน งบประมาณ และบุคลากร เช่น การศึกษาพิเศษ โรงพยาบาล อบต. ประกอบกับโรงเรียนต้องจัดหาเงินนอกงบประมาณมาใช้ในการพัฒนาสอดคล้องกับ Sanwisad (2012) ที่กล่าวว่า งบประมาณและบุคลากรในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังไม่เพียงพอเนื่องจากได้รับจัดสรรงบประมาณเป็นรายหัวเท่านั้น โรงเรียนต้องจัดหาเงินนอกงบประมาณเพิ่มเติมสอดคล้องกับ Samonsin (2015) สรุปได้ว่ามีปัญหาคriticalของการใช้งบประมาณร่วมกันที่คล้ายคลึงคือ ปัญหาข้อจำกัดของงบประมาณของแต่ละหน่วยงาน และเป้าหมาย วัตถุประสงค์และระเบียบกฎหมายในการใช้งบประมาณที่ยังไม่เอื้อต่อการใช้งบประมาณ

สรุป

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วยแนวคิดหลัก คือโครงสร้างซีท SEAT มีองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ 1) ด้านนักเรียน (S: Students) 2) ด้านสภาพแวดล้อม (E: Environment) 3) กิจกรรมการเรียนการสอน (A: Activities) และ 4) ด้านเครื่องมือ (T: Tools) โดยใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) ที่ชุมชนมีบทบาทหลัก (Community Control SBM) เป็นกระบวนการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยให้คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนมีส่วนร่วมมากที่สุด ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนเป็นประธาน และคณะกรรมการ โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นกรรมการและเลขานุการมีแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม จังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย 4 ส่วนได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นแนวคิดการมีส่วนร่วมของ

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม ส่วนที่ 2 สารสำคัญของแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม ส่วนที่ 3 กระบวนการขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาและส่วนที่ 4 เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่าการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวมมีน้อย ควรได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการเรียนรวม เพื่อจะได้นำไปใช้ในการพัฒนาต่อไป ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการจัดระบบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาต่อไป

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ควรมีแนวทางในการสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารโรงเรียนแกนนำการจัดการเรียนรวม ไม่ควรสรรหาโดยการทาบทาม ขอร้องให้เข้ามาช่วยปฏิบัติงาน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีกระบวนการสรรหาที่ชัดเจน และควรจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าตอบแทน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาวิจัยเรื่องแรงจูงใจให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา

2.2 หน่วยงานต้นสังกัดสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำชุมชน ชุมชน กับโรงเรียน

2.3 ผู้บริหารควร ศึกษางานวิจัย การสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน

References

- Boonprasert, U. (2003). *School Based Management for School Administration*. Bangkok: Book Centre and Academic Papers of the Faculty of Education, Chulalongkorn University.
- Chollatanon, B. (2003). *The manual of Inclusive Education by SEAT Project*. Bangkok: Paetai Printing.
- Chatrag, N. (2015). The Development of Education Management in Cooperation of Basic Education Commission under Chaiphaphum Education service Area office 2. *SSRU Graduate Studies Journal*, 2(2), 119-131

- Faknud, S. (2016). Guidelines for Participation of Basic Education Boards in the Administration of the Schools under the Office of Nakhon Sawan Primary Educational Service Area 2. *The 1st Rajabhat Nakhon Sawan Research Conference 2016*. Nakhon Sawan: Rajabhat Nakhon Sawan University.
- Kamphaengkaeo, K. (2004). *A Study of Parental Participation In Education Management in Schools: A Case Study of Assumption School, Primary Department*. (Doctoral Dissertation). Srinakharinwirot University. Bangkok.
- Kamonsin, (2015). Developing Guidelines for Educational Resource Sharing among Schools under The Office of Roi – et Educational Service Area 1. *Journal of Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus*, 4(1), 325-338.
- Mangkang, P. (2006). *The Training Curriculum Development on Community's Participatory Building Strategies for Administrators in School Project Initiated by Her Royal Highness Princess Maha Chakri Sirindhorn*. (Doctoral Dissertation). Srinakharinwirot University. Bangkok.
- Office of the Basic Education Commission (2005). *The manual of the Committee of Education*. Bangkok: Mat-piont.
- Pakotang, J. (2006). *Community Participation Model in Basic Educational Management of Outstanding Schools: kanthararom.school, Si Sa Ket Province*. (Doctoral Dissertation). Burapha University. Chon Buri.
- Sanwisad, P. (2012). Community Participation in Basic Educational Management in The Primary Schools: A Grounded Theory Approach. *SWU Educational Administration Journal*, 9(1), 69-82.
- The National Education Act of B.E 2542 and Amendments in B.E 2545 (2nd Edition) and Amendments in B.E 2553 (3rd Edition). (2010). *Government Gazette*. Retrieved July 6, 2020, from <http://www.atg.go.th/law-03.html>.
- Vorapanya, S., & Pachanavon, A. (2019). *The Policy into Practices for Inclusive Schools in LopBuri Province. (Research Report)*. Lop Buri: Tepsatri Rajbhat University Research Institute.
- Wiboonrangsun, S. (2007). *Developing Community Participation in Basic Educational Management Using the Participatory Evaluation Model*. (Doctoral Dissertation). Naresuan University. Phitsanulok.